

ת"פ 17142/03/15 - מדינת ישראל נגד אילן פודגייץ

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 17142-03-15 מדינת ישראל נ' בן לביא פודגייץ
ת"פ 42795-09-16 מדינת ישראל נ' בן לביא פודגייץ
לפני כבוד השופט אביב שרון

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד ורד דשא ועו"ד צ'ארלס שרמן

נגד

אילן פודגייץ

ע"י ב"כ עו"ד עדי ארליך

גזר דין

כתבי האישום והודאת הנאשם

1. הנאשם, יליד 1973, הורשע על פי הודאתו בשני כתבי אישום המייחסים לו 11 עבירות של אי הגשת דו"חות מע"מ תקופתיים, בניגוד לסעיפים 117(א)(6) ו-67 לחוק מע"מ, תשל"ו-1975 ולתקנה 20 לתקנות מס ערך מוסף, תשל"ו-1976; 2 עבירות של אי הגשת דו"ח על הכנסות במועד, בניגוד לסעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א-1961; ו-6 עבירות של אי תשלום מס שנכה, בניגוד לסעיפים 219 לפקודת מס הכנסה, יחד עם סעיפים 117, 164, 166 ו-222 לפקודה.

על פי העובדות בת"פ 17142-03-15 עסק הנאשם בהדבקת שלטים ורשום כעוסק מורשה. הנאשם לא הגיש 2 דו"חות תקופתיים בנוגע לחודשים יולי ואוגוסט 2014, כשסך המס בגין עמד על 76,024 ₪.

כמו כן, לא הגיש הנאשם 9 דו"חות תקופתיים בנוגע לחודשים אפריל 2014 עד מרץ 2015 - סך המס בגין הדו"חות לחודשים אפריל-יוני 2014 עמד על 193,088 ₪; סך המס בגין יתר הדו"חות לא ידוע.

על פי העובדות בת"פ 42795-09-16 הפעיל הנאשם עסק פרטי לשירותי כוח אדם. בהתאם לאישום הראשון, מחזורי הפעילות העסקיים של הנאשם בשנת 2013 עמדו, על פי דיווחיו למע"מ, על סך 2,021,366 ₪. הנאשם, ללא סיבה מספקת, לא הגיש לפקיד השומה דו"ח על הכנסותיו לשנת המס 2013.

בהתאם לאישום השני, מחזורי הפעילות העסקיים של הנאשם בשנת 2014 עמדו, על פי דיווחיו למע"מ, על סך

עמוד 1

1,714,311 ₪. הנאשם, ללא סיבה מספקת, לא הגיש לפקיד השומה דו"ח על הכנסותיו לשנת המס 2014.

בהתאם לאישומים 3-8, ניכה הנאשם מס הכנסה ממשכורות ששילם לעובדים ומתשלומים לקבלני המשנה שלהם, בתקופה שבין מאי-אוקטובר 2014, סך של 32,153 ₪, ולא שילם במועד לפקיד השומה את המס שניכה.

2. טרם הטיעונים לעונש הוסכם כי הנאשם יישלח לשרות המבחן לקבלת תסקיר קצין מבחן. כמו כן, הוסכם כי הנאשם יופנה לממונה על עבודות השרות, על מנת לבדוק התאמתו לרצות עונש מאסר בעבודות שרות. ביום 30.8.16 התקבלה חוות דעת הממונה על עבודות השרות לפיה הנאשם כשיר לרצות עונש מאסר בעבודות שרות.

תסקיר שרות המבחן

3. ביום 18.5.17 התקבל תסקיר שרות המבחן ממנו עולה כי הנאשם כבן 45, גרוש ואב לשלושה ילדים בגילאים 2-14 שנים. הבן הבכור מצוי במשמורת הנאשם ושני הילדים הצעירים במשמורת משותפת. הנאשם עובד מזה כשנתיים כמנהל סניף בחברת כוח אדם בהרצליה. קודם לכן עבד הנאשם כעצמאי בניהול חברת כוח אדם, אז ביצע העבירות, ולאחר מספר שנים נקלע לחובות כספיים, סגר את החברה והוא **מצוי בהליכי פשיטת רגל**. הנאשם נעדר עבר פלילי או תיקים פתוחים.

בהתייחסו לביצוע העבירות, התקשה הנאשם להתייחס בפירוט לחומרתן ולאסור שבהן. הוא שיתף בנסיבות חייו המורכבות, ביחסיו עם גרושתו וביחסיו עם בת זוגו השניה, אשר נפרד ממנה עקב מערכת יחסים סבוכה ומורכבת, בהיותה בהריון. באותה תקופה, ועקב מצבו הנפשי שהדרדר, לא הגיש לפקיד השומה במס ההכנסה דו"חות על חלק מהכנסותיו ולא שילם במועד לפקיד השומה את מס ההכנסה שניכה לעובדיו ולקבלני המשנה שלהם.

הנאשם מודע לעובדה כי עליו לשלם את חובותיו לרשויות המס, אך **בשל מצבו הכלכלי הקשה ציין שיתקשה להחזיר את הסכום הנדרש אותו לא החזיר עד כה**, כשהוא מקבל סיוע כלכלי מגורמי רווחה בעיריית הרצליה. גורמי הרווחה בעירייה מסרו כי הנאשם מוכר להם נוכח מצבו הרגשי, המשפחתי והכלכלי המורכב.

שרות המבחן התרשם מחוסר יציבות וחוסר וודאות בחייו של הנאשם וכי העבירות בוצעו בתקופה משברית בחייו. כגורמי סיכון נלקחו בחשבון **אופי העבירות וחומרתן, היות הנאשם ממוקד במצבו המורכב וכי אינו פנוי להשתלב בטיפול ארוך טווח** והעובדה שטרם החזיר את החוב הכספי בגין ביצוע העבירות. מנגד, כגורמי סיכוי לשיקום צוינו העובדה שחרף נסיבות חייו הצליח הנאשם לתפקד באופן תקין, הוא מתנהל באופן בוגר ואחראי כלפי שלושת ילדיו, הוא נעדר עבר פלילי וההליך המשפטי הרתיע אותו.

בשל העובדה שלא נוצר פתח להמשך קשר טיפולי-שיקומי, המליץ שרות המבחן להטיל על הנאשם עונש אשר יתחשב בנסיבותיו האישיות המורכבות.

טיעוני ב"כ הצדדים לעונש

4. בטיעוניו לעונש לענין עבירות המע"מ, עדכן בא-כוח המאשימה, כי דו"חות המע"מ הנוגעים לחודשים יולי-אוגוסט 2014 וינואר-מרץ 2015 ("דו"חות אפס") הוגשו באיחור. 6 דו"חות מע"מ טרם הוגשו וכנראה לא יוגשו ולא

ישולמו בעתיד. הדו"חות הנוגעים לחודשים אפריל-יוני 2014 הוצגו על ידי הנאשם והמס (נטו) הנובע מהם עומד על כ-190,000 ₪ (עמ' 9). הדוח"ות הנוגעים לחודשים אוקטובר-דצמבר 2014 טרם הוצגו על ידי הנאשם ולמאשימה אין אומדן לגבי הנזק שנגרם לקופת המדינה בגינם. לרשות הנאשם עמדה תקופה של כשנתיים מאז הגשת כתב האישום והוא לא פעל בענין.

בא-כוח המאשימה הדגיש את החומרה שיש לייחס לעבירות כלכליות נוכח הפגיעה במשק הכלכלה ובמרקם החברתי ונוכח הפגיעה בערך השוויון והנשיאה השוויונית בנטל תשלומי המס. נטען כי יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך מתן מעמד בכורה לשיקולי הרתעה ופחות לנסיבות אישיות.

בא-כוח המאשימה, על סמך פסיקה שהגיש, ביקש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 4 ל-7 חודשי מאסר לצד מאסר על תנאי וקנס כספי שלא יפחת מ-20,000 ₪ והתחייבות להימנע מעבירה.

לענין עבירות מס ההכנסה, טענה באת-כוח המאשימה כי מדובר באי הגשת שני דוחות לשנות המס 2013 ו-2014 ו-6 עבירות של אי העברת מס שנוכה משכר עבודה. היא הפנתה למחזורי הפעילות העסקית בשנות המס הרלוונטיות ולעובדה שהמחדלים לא הוסרו. יתרת החוב על פי כתב האישום עומדת על סך 33,000 ₪, אך לאחר הוספת ריבית והצמדה נכון להיום החוב עומד על 44,000 ₪. לדברי באת-כוח המאשימה, ברגיל, היתה עותרת המדינה לעונש מאסר הנע בין 4 ל-8 חודשי מאסר לצד רכיבי ענישה נלווים, ואולם בשים לב למכלול, והיות והנאשם צירף את שני התיקים, תעתור המאשימה, במשותף, לקביעת עונשו של הנאשם במתחם אליו הפנה בא-כוח המאשימה בטיעונו.

5. ב"כ הנאשם ביקשה לסטות ממתחם העונש ההולם וזאת מטעמי שיקום, כאשר המחוקק - ובעקבותיו הפסיקה - לא החריגו את עבירות המס והעבירות הפיסקליות מבחינת שיקולי שיקום הנאשם. ב"כ הנאשם הפנתה לעפ"ג (מחוזי חיפה) 24721-12-14 **מדינת ישראל נ' דלית נחמני** (29.1.15) (להלן - **ענין נחמני**), במסגרתו אושר עונש של 250 שעות של"צ, אשר הוטל על נאשמת שהורשעה על פי הודאתה בביצוע 9 עבירות של אי הגשת דו"חות מע"מ תקופתיים במועד (קרן המס עמדה על 134,000 ₪), וזאת בין היתר, בשל היעדר עבר פלילי, נסיבות אישיות מיוחדות, שיתוף פעולה עם שרות המבחן והירתמות להליך טיפולי ונסיון להסיר המחדלים.

ב"כ הנאשם טענה כי במקרה של פושט רגל, כבמקרה שלפנינו, ממילא לא יכולים לקבל שלטונות המס תשלומים מהנאשם שכן מדובר בהעדפת נושים (עפ"ג (מחוזי מרכז) 37359-08-13 **מדינת ישראל נ' לריסה דניארוב** (28.1.14)). עוד טענה כי בנוגע לפושטי רגל יש מקום לקבוע מתחם קנס שונה, הנע בין אפס שקלים לסכום נמוך, וזאת על מנת לאפשר לנאשמים לשלם את הקנס מבלי לפגוע בנושים אחרים (עפ"ג (מחוזי ירושלים) 28376-10-13 **בנימין יחזקאל נ' מדינת ישראל** (18.12.13)).

הסניגורית הפנתה לנסיבותיו האישיות החריגות של הנאשם, כמפורט בתסקיר שרות המבחן. עוד הדגישה הודאתו של הנאשם, חרטתו ונטילת האחריות. היא הגישה מכתב לרשויות מע"מ, מאת העובד הסוציאלי המטפל בנאשם ובילדיו מטעם מחלקת הרווחה בעיריית הרצליה, לפיו בשל מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם והיותו מפרנס יחיד של ילדיו, מתבקשים השלטונות לשקול מחיקת יתרת החוב של הנאשם (**נע/1**); הודעה על מתן צו כינוס נכסים מיום 18.3.15 (**נע/2**); תלוש שכר של הנאשם לפיו הוא משתכר כ-7,000 ₪ לחודש (**נע/3**); אסופת חשבוניות מס שיכולה להעיד על סכום המס הנובע בגין חודשים אוקטובר-דצמבר 2014 (**נע/4**); ותעודה רפואית מיום 14.6.17 ממנה ניתן ללמוד שהנאשם סובל מבעיה כרונית בכליה (**נע/5**).

בנסיבות אלה, עתרה ב"כ הנאשם להסתפק בעונש של מאסר על תנאי וקנס מתון שייפרש לתשלומים רבים.

דין והכרעה

6. אין צורך להכביר מילים ביחס לחומרתן של עבירות מסים לאור פגיעתן של עבירות אלה בקופה הציבורית, בעקרון השוויון לפני החוק - אשר עניינו תשלום מס אמת על ידי כלל הנישומים ונשיאה שווה בנטל המס - ובחיי הכלכלה התקינים במדינה. פסיקתו העקבית של בית המשפט העליון הדנה בחומרתן של עבירות כלכליות אשר מבוצעות בדרך כלל על ידי אנשים נורמטיבים, הדגישה כי הענישה בגין עבירות מס בכלל, ועבירות על חוק מס ערך מוסף ופקודת מס הכנסה בפרט, אמורה להביע את הפסול שבמעשה ואת הצורך להעביר מסר ענישה מרתיע כלפי הנאשמים וכלפי הציבור בכללותו -

"למותר לחזור ולהדגיש את חומרתן של העבירות הכלכליות מסוג אלה שנעברו על ידי המבקש, ואת הצורך להעביר מסר ענישה מרתיע לגביהן נוכח תוצאותיהן ההרסניות למשק, לכלכלה, לחברה, ולערך השוויון בעמידה בנטל המס שהוא אבן יסוד במערכת אכיפת חוק תקינה" (רע"פ 3757/04 זידאן נ' מדינת ישראל (31.5.04); וראה גם רע"פ 3434/09 הרפז נ' מדינת ישראל (30.4.09)).

7. בענייננו, מדובר בנאשם אשר ביצע מספר רב של עבירות "משולבות", הן מתחום חוק מס ערך מוסף והן מתחום פקודת מס הכנסה. בחינת נסיבות ביצוע העבירות מעלה כי עיקר החומרה, באשר לעבירות המע"מ, כעולה מטיעוני בא-כוח המאשימה לעונש, ומבלי להתייחס ל-3 דו"חות מושא חודשים ינואר-מרץ 2015 שהם מה שנקרא "דו"חות אפס", נעוץ באי הגשה של מספר רב של דו"חות אשר סכום המס הנובע מהם עומד על כ-**190,000 ₪**. מדובר, לכל הדעות, בסכום מס גבוה מאוד.

מעבר לכך, בתיק עבירות מס ההכנסה אותו צירף הנאשם, דובר בביצוע שתי עבירות של אי הגשת דו"חות מס הכנסה לשנים 2013 ו-2014, הנוגעים לעסק אחר שהפעיל הנאשם, וזאת בשים לב למחזורים עסקיים כעולה מהדיווח למע"מ בסך כולל של כ-3.7 מיליון. בנוסף, ולא פחות חמור מכך, ניכה הנאשם מס הכנסה ממשכורותיהם של עובדיו, ב-6 מקרים, בסך כ-**32,000 ₪** מבלי שהעביר הסכום הנ"ל לרשויות המס. בתיק זה יתרת חובו של הנאשם לרשויות המס עומדת על **44,000 ₪**.

עיננו הרואות, כי שילוב עבירות המס מתחום המע"מ ומתחום מס הכנסה, בשני עסקים אותם הפעיל הנאשם, בתקופה ארוכה של למעלה משנתיים ימים, מקנים נופך של חומרה למעשיו.

8. בנסיבות אלה, אני קובע כי **מתחם העונש ההולם נע בין תקופת מאסר קצרה לריצוי בעבודות שרות לבין 7 חודשי מאסר בפועל, לצד רכיבי ענישה נלווים.**

מתחם העונש ההולם נקבע על ידי בשים לב, בין היתר, לפסיקה הנוהגת ולפסיקה אליה הופניתי על ידי ב"כ הצדדים. לענין זה ראה סקירת הפסיקה שהובאה בגזר הדין בת"פ (שלום פתח-תקוה) 32519-03-13 מע"מ פ"ת נ' א.ח. נירים בע"מ ואח' (1.9.14).

עוד ראה רע"פ 977/13 משה אודיז' נ' מדינת ישראל (20.2.13) שם דובר במבקש שהורשע על פי הודאתו בביצוע 15 עבירות של אי העברת מס אשר נוכה, במועד; 5 עבירות של אי הגשת דו"חות במועד; ו-4 עבירות של אי הגשת דו"חות אישיים במועד. בעקבות כתב האישום הסיר המבקש את המחדלים הנוגעים לחובת הדיווח. המבקש מצוי בפשיטת רגל, עברו הפלילי נקי, ביצוע העבירות בא על רקע העובדה שעסקיו נקלעו לקשיים בגין גל הפיגועים שפקד את עירו אותה עת והוא סובל מבעיות בריאותיות המקשות עליו לפרנס את משפחתו. על המבקש נגזרו 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות לצד קנס בסך 25,000 ₪. ערעורו לבית המשפט המחוזי מרכז נדחה. בדחותו את בקשת רשות הערעור, קבע בית המשפט העליון כדלקמן -

"בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה - בקופה הציבורית, והעקיפה - בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס... לאור הלכה זו הותוותה בפסיקה מדיניות הענישה, לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך מתן בכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיפם על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם... עוד נקבע, כי בגין עבירות אלו, אין להסתפק, ככלל, בהשתת עונש מאסר, אשר ירוצה בעבודות שרות, אלא יש למצות את הדין עם העבריינים באמצעות הטלת עונש מאסר בפועל, המלווה בקנס כספי...".

בהתייחסו לטענה לפיה המבקש לא יכול לרפא את מחדל אי העברת ניכוי המס לרשויות, נוכח הליך פשיטת הרגל בו הוא מצוי, קבע בית המשפט העליון - **אכן, המבקש אינו יכול לרפא את מחדל אי העברת ניכוי המס לרשויות, נוכח הליך פשיטת הרגל בו הוא מצוי. ואולם, בית משפט זה קבע בעבר, כפי שצינה גם ערכאת הערעור, כי לא ניתן לראות בהעדר היכולת לגבות מהעברייני את חוב המס, במישור האזרחי, משום הסרת המחדל על ידו או שיקול להקלה בעונשו... קבלת עמדתו של בא כוח המבקש, לפיה יש לראות בנסיבות האמורות כשיקול לקולא, עשויה לעודד נישומים אחרים לבצע עבירות מס, ולשמוט את הקרקע מתחת לעקרון ההרתעה, העומד בבסיס הגדרתן כעבירות פליליות".**

9. לא ראיתי להיעתר לבקשת ב"כ הנאשם ולחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום. ראשית, לא הובאו לפני טעמי שיקום המצדיקים חריגה מהעונש ההולם - **ראשית**, הנאשם אכן הודה לפני בית המשפט בביצוע העבירות המיוחסות לו בכתבי האישום ונטל אחריות, אך קצין המבחן ציין בתסקיר כי **"בהתייחסו לביצוע העבירות נשוא הדיון, אילן התקשה להתייחס בפירוט לחומרתן והאסור שבהן"**, דהיינו, הנאשם טרם הפנים באופן מלא את הפסול שבמעשיו; **שנית**, הנאשם לא השתלב בהליך טיפולי-שיקומי והוא אף לא עתיד לעשות כן כעולה מתסקיר שרות המבחן: **"הערכתנו כי אינו פנוי להשתלב בטיפול לאורך זמן, על מנת לבחון באופן ביקורתי בחירותיו והתנהלותו"**; **ושלישית**, שרות המבחן לא המליץ על סיום ההליך באפיק שיקומי-טיפולי, אלא המליץ להטיל עונש אשר יתחשב בנסיבותיו האישיות המורכבות של הנאשם.

10. באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות ולקביעת מיקום עונשו של הנאשם בתוך המתחם, הרי שהתחשבתי בנתונים אלה - הנאשם נעדר עבר פלילי מכל סוג ומין שהוא ולא פתוחים נגדו תיקים נוספים; הנאשם הודה בביצוע העבירות, נטל אחריות וחסך זמן שיפוטי יקר; הנאשם מגדל את בנו הבכור אשר נמצא במשמורתו ואחראי לפרנסתו ולפרנסת שני ילדיו הקטנים הנוספים אשר נמצאים במשמורת משותפת עם גרושתו; הנאשם הוכרז כפושט רגל, כיום עובד כשכיר, ומשתכר כ-7,000 ₪ בחודש; מצבו האישי, המשפחתי והכלכלי קשה, כעולה מדיווח שרותי

11. ייאמר כי לא מצאתי את **ענין נחמני**, אליו הפנתה ב"כ הנאשם וביקשה ללמוד ממנו גזרה שווה, כענין הדומה בנסיבותיו לעניינו של הנאשם - בענין נחמני נעברו עבירות מתחום מס ערך מוסף בלבד ואילו בעניינו מדובר בעבירות מתחום מס ערך מוסף ומס הכנסה; בענין נחמני קרן המס הפלילית הנומינאלית עמדה על סך של 134,000 ₪ ואילו בעניינו מדובר על סכום של למעלה מ-200,000 ₪ בשני התיקים; בענין נחמני שולמו כספים על חשבון הדו"חות שלא הוגשו במועד ואילו בעניינו לא שולמו כספים; בענין נחמני הנאשמת נטלה אחריות מלאה על מעשיה, הביעה חרטה והומלץ על ידי שרות המבחן שיוטל עליה צו מבחן והיא תועמד בפיקוח שרות המבחן ואילו בעניינו לא נכללה המלצה שיקומית בתסקיר שרות המבחן. מכל אלה, לא מצאתי לגזור גזירה שווה **מענין נחמני** לעניינו של הנאשם שלפניי.

יחד עם זאת, מצאתי למקם עונשו של הנאשם קרוב לתחתית המתחם.

12. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 3 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שרות. הנאשם יבצע את עבודות השרות, בהסכמתו ובהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השרות מיום 14.8.17 במוסד לבצלר למוגבלים, רח' ההגנה 26 הרצליה, 5 ימים בשבוע, 8.5 שעות ביום.

הנאשם יתייצב לשם תחילת ריצוי העונש ביום 6.11.17 שעה 08:00, במפקדת מחוז מרכז, יחידת עבודות השרות, רמלה.

הובהר לנאשם כי במידה ולא יבצע את עבודות השרות או יפר נהליו של הממונה על עבודות השרות, יהא רשאי הממונה להפקיע את עבודות השרות והנאשם ירצה יתרת מאסרו בכליאה ממשית.

ב. 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום והתנאי הוא שלא יעבור אחת העבירות בהן הורשע.

ג. קנס בסך 18,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-24 תשלומים, חודשיים, רצופים ושווים החל ביום 16.11.17. לא ישולם תשלום במועד יעמוד מלוא הסכום לפירעון מיידי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ט"ו אלול תשע"ז, 06 ספטמבר 2017, במעמד ב"כ המאשימה והנאשם.